25 jaar Archeologisch Museum

De voormalige woning van de familie Ecury aan de Schelpstraat wordt voor 15 miljoen florin verbouwd tot een nieuw onderkomen voor het Archeologisch Museum. Het nieuwe onderkomen wordt een combinatie van oude en nieuwe panden om de bezoeker de overgang van het heden naar het verleden te laten ervaren.

ORANJESTAD — In december vierde het Archeologisch Museum Aruba haar 25-jarig bestaan. Geen grootse viering, want het museum is dicht tot haar nieuwe onderkomen, het Ecury-gebouw, klaar is. De *Amigoe* brengt de komende tijd een korte serie van drie artikelen over het nieuwe pand, de plannen en de status van het museum.

Vandaag op pagina 5: Van het heden naar het verleden.

Amigoe. - jrg. 123, nr. 008 (woensdag 10 januari 2007). p.1, 5

Van het heden naar het verleden

ORANJESTAD — Het Archeologisch Museum werd in 1981 geopend in het gebouw aan de Zoutmanstraat 1, dat nu het onderkomen is van Bureau Voorlichting van de overheid. Het tweeverdiepingen pand bleek al gauw te klein, de overheid beloofde een nieuw onderkomen en het museum werd begin jaren negentig tijdelijk gehuisvest in het Maria Convent aan het Irausquinplein. Tijdelijk werd al gauw jaren en inmiddels is het veertien jaar geleden dat het museum een nieuw gebouw werd toegezegd, de voormalige woningen van de familie Ecury.

door Sharina Henriquez

"We wachten al lang ja, maar het is een enorm project waar heel veel geld mee is gemoeid. Als je het terug rekent, praat je toch al gauw over een miljoen per jaar", zegt Arminda Ruiz, die de dagelijkse leiding van het museum voor haar rekening neemt. Ze is projectleider en verantwoordelijk voor het tot stand komen van het nieuwe museum.
Tijdens een rondleiding in en om het Ecurycomplex aan de Schelpstraat blijkt inderdaad hoe omvangrijk het project is. Alleen al de panden waarin de familie Ecury woonde, beslaan een wirwar van vertrekken en architectonische stijlen. "Voor ieder kind dat erbij kwam, werd een nieuwe kamer aangebouwd", zegt Ruiz glimlachend, over een verwarrende bouwstijl die niet ongewoon is op Aruba. De monumentale panden worden stuk voor stuk gerenoveerd, inclusief de tegels, glas in loodramen en statige houten trap uit 1929.

TOEGANKELIJK

De ingang van het museum komt in het *cunucu* huisje waar vroeger de grootouders van Boy Ecury woonden. Het grenst aan het statige herenhuis in het midden van het complex, dat inmiddels is ontdaan van de bekende groene kleur. "Het herenhuis leende zich er niet voor om de ingang van het museum te worden. De ontvangstzaal was te klein en met een balie zou het ondoenlijk zijn. Vooral voor gehandicapten", vertelt Ruiz.

Het museum gaat weliswaar voorwerpen en objecten herbergen van ongeveer 4500 jaar geleden, toen de eerste Indianen zich op Aruba vestigden, maar volgens Ruiz wordt het een museum van de 21ste eeuw. "Net als alle moderne musea moet ook het Archeologisch Museum toegankelijk zijn voor iedereen, dus ook voor gehandicapten. Dat is wel een moeilijke klus en duur." Ze erkent dat niet alles geheel toegankelijk is voor minder validen, maar wel zoveel mogelijk. Zo is het nieuwe gedeelte, dat aan de monumentale panden wordt gebouwd, voorzien van een lift en er worden speciale paden aangelegd. Door strenge eisen voor monumentale gebouwen, zijn de oude Ecury-vertrekken echter niet geheel bereikbaar voor minder validen. "We doen ons best", vindt Ruiz. "We maken niet alleen de ruimtes zo toegankelijk mogelijk, maar ook de exposities." Het Archeologisch Museum wil dat bezoekers de informatie over het historisch cultureel erfgoed van Aruba op allerlei manieren kunnen beleven en niet alleen bijvoorbeeld tekstueel. Slechtzienden, slechthorenden, maar ook bezoekers die meer visueel zijn ingesteld moeten aan hun trekken komen.

Foto: Sharina Henriquez

VAN NIEUW NAAR OUD

Na de ingang volgt de vaste tentoonstelling van het museum, vertelt Ruiz. Bezoekers maken echter niet meteen een sprong in het verleden. "We beginnen met het heden en laten zien wat nu cultureel historisch en natuurhistorisch op Aruba is te zien." Het museum wil op deze manier de bezoekers geleidelijk 'meenemen' naar steeds vroegere tijdperken. De bedoeling is dat ze een beeld krijgen van de mensen achter de artefacten, de cultuur en samenleving en niet alleen over de voorwerpen zelf. "De expositie is etnografisch en niet *object based*, zoals ze in het buitenland zeggen. Bezoekers kunnen de informatie dus ook via computers, *touch screens* en andere *high tech* snufjes tot zich nemen", legt Ruiz uit.
In de zaal waar vroeger de Ecury's hun maaltijden nuttigden, zijn binnenkort de Indiaanse rotstekeningen te zien. Tekeningen die volgens Ruiz van grote waarde zijn omdat ze zich nog op de oorspronkelijke locatie bevinden. "Ze staan niet voor niets kandidaat om opgenomen te worden op de werelderfgoedlijst (van Unesco, red.)."

VERRASSING

De rest van het herenhuis zal kantoorruimte worden. Aan de achterkant van het pand verrijst een nieuw gebouw dat geheel van glas wordt voorzien. Het plan is om op de bovenste etage wisselende tentoonstellingen onder te brengen en een auditorium. Het pand krijgt een eigen ingang aan de Emanstraat. Op de begane grond komt de wetenschappelijke afdeling met een laboratorium, waar de archeologen hun onderzoek kunnen doen. Aan de zijde van de Emanstraat komen bovendien de depots die de collecties van het Archeologisch Museum gaan herbergen. Bij de constructie van het glazen pand is tot grote verrassing van alle betrokkenen ook een enorme waterput ontdekt. Ruiz: "Het was een complete verrassing, want de put stond niet op de plattegrond. De put is zo groot dat je er in kan staan. Het plafond is prachtig, hoog en van kalksteen. We denken er nu over om van de waterput ook een publieke ruimte te maken. Een soort schatkamer."
Andere verrassingen waren een oude stenen vloer en een houten muur die in het oude *cunucu* huisje werden ontdekt. Beiden worden bewaard achter glas en voorzien van een uitleg voor bezoekers. "Behalve de expositie zijn het ook de oude en nieuwe ruimtes van het museum die de bezoeker straks de overgang laat ervaren van het heden naar het verleden", aldus Ruiz.
De route eindigt weer in een ander *cunucu* huisje, wederom grenzend aan het herenhuis. Het bevat een restaurant waar mensen meer kunnen eten dan alleen een pastechi of een kroket, vertelt Ruiz. "Daarnaast komt een souvenirshop met boekjes, replica's en spelletje voor kinderen zoals 'bouw je eigen bijltje'."
In totaal beslaat het nieuwe onderkomen van het Archeologisch Museum 600 vierkante meter. De totale kosten komen neer zo'n vijftien miljoen florin, waarvan negen miljoen wordt gesubsidieerd door de Europese Unie. De rest is afkomstig van Unoca en de overheid. Het nieuwe museum wordt volgens planning in juli opgeleverd. Daarna is de binnenkant van het gebouw aan de beurt, dat nog ruim een half jaar in beslag zal nemen. Na anderhalf jaar dicht te zijn geweest, zal het Archeologisch Museum begin 2008 de deuren openen in haar nieuwe onderkomen.